

หันมาสนใจค้นหาความจริง เรื่องเศรษฐกิจพอเพียงกันดีกว่า

หวนกลับไปนึกถึงช่วงที่เศรษฐกิจของสังคมไทยกำลังทรุดหนักเมื่อครั้งที่แล้ว ได้ทำให้มีการนำเอาแนวคิดเกี่ยวกับ เศรษฐกิจพอเพียง แม้แต่การเกษตรพอเพียง เสนอแนะใช้กันอย่างกว้างขวาง

ทำให้นึกถึงช่วงก่อนหน้านั้น ซึ่งกลุ่มประเทศอภิมหาอำนาจทางเศรษฐกิจได้ประกาศว่าประเทศไทยประสบผลสำเร็จในการพัฒนาทำให้เป็นหนึ่งในประเทศพัฒนาแล้วยุคใหม่

ช่วงนั้นผู้บริหารประเทศของไทยได้สะท้อนความจริงออกมาให้วิเคราะห์ได้ว่า มีการแสดงความยินดีนำมาคุยอวดตัวเองกันอย่างกว้างขวาง สอดคล้องกันกับสิ่งที่มีผู้ปรารถนาไว้ในอดีตว่า **คนไทยบ้ายอ**

ทำให้นึกถึงภาชิตบทหนึ่งในอดีตที่กล่าวไว้ว่า **หมาขี้ยอมยกหางตัวเอง** ผู้เขียนไม่มีเจตนาที่จะกล่าวคำหยาบ แต่สิ่งนี้หลังจากพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่น่าจะนำมาตีความว่าเป็นคำหยาบ หากเป็นความจริงซึ่งคนยุคก่อนกล่าวฝากไว้เตือนสติมากกว่า

มีหลายครั้งหลายหนที่ผู้เขียนนำเอาข้อความซึ่งคนในอดีตเคยพูดฝากไว้มาบรรยายประกอบในรายการโทรทัศน์ ทั่วๆ ที่ได้ชี้แจงเหตุผลไปก่อนหน้าแล้ว แต่ปรากฏว่าเสียงจากข้อความดังกล่าวกลับถูกดูดยหายไปสะท้อนให้รู้ได้ว่าผู้มีอำนาจควบคุมเป็นคนเห็นแก่ตัว จึงไม่ยอมเข้าใจเหตุผลที่ลึกซึ้งกว่านั้น อีกทั้งไม่อาจหยั่งรู้ได้ว่าด้านไหนเป็นพื้นฐานของอีกด้านหนึ่ง

ความจริงแล้วสิ่งที่เป็นอดีตอันยาวนานควรหยั่งรู้ความจริงได้ว่า **อยู่บนพื้นฐานวัฒนธรรมไทยมากกว่าที่จะคิดว่าเป็นคำหยาบ** จึงไม่ควรนำมาตีความ เพราะความไม่รู้

ผู้เขียนมีเรื่องราวที่ใคร่ขอกกล่าวฝากไว้เป็นตัวอย่างสิ่งหนึ่ง เนื่องจากสำเนียงพูดภาษาของคนต่างภาคในประเทศไทยบางคำก็แตกต่างกัน อีกทั้งยังมีความหมายคนละอย่าง เพราะคนจากภาคหนึ่งขาดประสบการณ์บนพื้น

ฐานวัฒนธรรมของคนอีกภาคหนึ่งจึงนำมาใช้ในทางเสียหายได้ไม่ยาก

อาทิเช่นคนภาคกลางเรียกชื่อนายมา แต่คนภาคเหนือออกสำเนียงว่า **นายหมา** อยู่มาวันหนึ่งคนภาคกลางขึ้นไปภาคเหนือแล้วได้ยินคนท้องถิ่นเรียกชื่อบุคคลผู้หนึ่งว่า **อ้ายหมา** ด้วยเจตนาที่ต้องการพูดคำสุภาพของคนภาคกลาง ต่อมาภายหลังจึงเรียกเขาว่า **คุณสุนัข** ทำให้ผู้ถูกเรียกรู้สึกไม่พอใจ เรื่องนี้เป็นอุทาหรณ์สอนให้รู้ว่า ก่อนที่จะเดินทางไปไหนควรมีความพร้อมที่จะรู้ข้อมูลทางวัฒนธรรมจึงจะช่วยให้เกิดความสำเร็จในการสานสัมพันธ์ถึงกัน

เรื่องนี้ผู้เขียนเคยถูกฝรั่งปรารภว่า **ไม่** ว่าเดินทางไปไหนทำน้มนักทำหน้าที่เป็นทูตสัมพันธ์ไมตรีได้อย่างดี ซึ่งแท้จริงแล้วเขาสอนให้เราทำความจริงว่า ทุกสิ่งทุกอย่างซึ่งเขียนไว้ในตำราเรียนหาใช่ความจริงไม่ ผู้ที่มีความรักและสนใจในการทำงานกับเพื่อนมนุษย์ควรจะหวนกลับมาค้นหาความจริงจากใจตนเอง เพื่อแสดงออกให้ได้ นั่นแหละคือตำราเล่มใหญ่ที่สอนให้รู้ความจริงได้จากทุกเรื่อง ดังเช่นที่คนยุคก่อนเคยสอนไว้ว่า **จงเอาใจเขามาใส่ใจเรา**

หวนกลับมาค้นหาความจริงเพื่อทำความเข้าใจเรื่อง**เศรษฐกิจพอเพียง** ซึ่งอันที่จริงแล้ว **พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของเรา** ซึ่งทรงห่วงใยพสกนิกร โดยเฉพาะเกษตรกร ซึ่งทำหน้าที่อยู่ใกล้ชิดพื้นดินมากที่สุด ได้ทรงรับสั่งย้ำความสำคัญของเรื่องนี้มาอย่างต่อเนื่อง

แต่คนไทยจำนวนมากไม่น้อยที่ขาดความสนใจ
ค้นหาความจริงจากใจตนเอง อาจเป็นเพราะสติ
ปัญญามีติดบอด เนื่องจากถูกอิทธิพลความทันสมัย
ทางวัตถุข้ามชาติเข้ามาบงการทำลายรากฐานจิตใจ
อย่างต่อเนื่อง จึงทำให้การปฏิบัติเดินลงไป
คนละทางสองทางสุดแล้วแต่สิ่งปนเปื้อนที่เข้าไป
แฝงอยู่ในจุดยืนซึ่งแตกต่างกัน

ความจริงแล้วถ้าจะกล่าวว่า เหมือนเส้นผม
บังมูกเขาก็ไม่น่าจะผิด หรืออย่างที่คนแต่ก่อนเคย
กล่าวไว้ว่า ผงเข้าตาตัวเองต้องให้คนอื่นเชียวออก
ทั้งๆ ที่ผงขึ้นนิดเดียวและอยู่ใกล้ๆ ไร้นัยน์ตาตัวเอง
ที่สุดก็ยังมองไม่เห็นจึงช่วยตัวเองได้ยาก

ความจริงหากสนใจที่จะทำความเข้าใจเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง **ขอให้หยุดความโลภ โกรธ หลงที่เป็นสิ่งปนเปื้อนอยู่ในใจตนเองให้ได้** หมายถึงฝึกเอาชนะใจตนเองให้**เป็นผลสำเร็จ** จากการสัมผัสกับสิ่งต่างๆ ที่อยู่ในสภาพแวดล้อมแล้วนำปฏิบัติจากความจริงที่อยู่ในใจ อีกทั้งมีความเพียรพยายามอย่างมุ่งมั่นด้วยสมาธิ แค่นั้นก็น่าจะหลุดพ้นจากคอขวดออกมาสู่อิสราภาพ ทำให้เกิดสติปัญญาสว่างไสว แถมยังติดตามมาด้วยการทำงานอย่างมีความสุข

ความพอเพียง หมายถึง การปฏิบัติทุกสิ่งทุกอย่างภายในกรอบของ**ระบบการพึ่งตนเอง** ใช้วัสดุเหลือใช้ที่อยู่ในไร่นาตัวเองสร้างระบบหมุนเวียนเป็นธรรมชาติ (recycling) ละเว้นการสร้างกระแสที่สัมพันธ์ถึงสิ่งซึ่งมีอิทธิพลอยู่นอกระบบ เช่นการกู้หนี้ยืมสิน การ**พึ่งสารเคมีจากภายนอกไร่นา** และสิ่งอื่นๆ

เพราะหากนำสิ่งเหล่านั้นเข้ามาผูกพันในระบบการผลิต หากเศรษฐกิจภายนอกเกิดปัญหาย่อมทำให้รายได้ของตนจำเป็นต้องถูกดูดกลับ ส่งผลเสียหายให้กับสิ่งที่สะสมไว้แล้วอย่างป้องกันได้ยาก

ในอดีตเราเคยใช้แรงงานสัตว์ทำนา โดยไม่ต้องใช้น้ำมันเชื้อเพลิงเพราะว่าเชื้อเพลิงของสัตว์ก็คือหญ้าในนาและข้างถนน นอกจากนั้นเชื้อเพลิงธรรมชาติดังกล่าว เมื่อสัตว์นำไปใช้ประโยชน์แล้วยังถูกเปลี่ยนมาเป็นปุ๋ยธรรมชาติ แต่ช่วงหลังๆ เราเห่อความทันสมัย

และความสะดวกสบาย จึงหลงไปนำเครื่องจักรกลจากต่างประเทศเข้ามาใช้ เป็นการอุดหนุนสินค้าต่างประเทศและเพิ่มรายจ่ายให้สูงขึ้น

ช่วงหลังๆ ราคาน้ำมันดิบตัวสูงขึ้นมาก ทำให้ชีวิตเกษตรกรจำต้องเดือดร้อนหนัก สิ่งเหล่านี้เป็นเพียงตัวอย่างของการสูญเสีย ยิ่งสภาวะเศรษฐกิจของสังคมทรุดหนัก ย่อมทำให้การดำเนินชีวิตพึ่งตนเองได้ยากยิ่งขึ้น

สิ่งที่กล่าวมาแล้วช่วยให้มองเห็นได้ว่าเหตุใดชีวิตเกษตรกรไทยซึ่งเป็นพื้นฐานของสังคมไทยทรุดหนักลงไปทุกขณะ และยังมีทางรั่วไหลเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันอีกมากที่ไม่ได้นำมากล่าว

หวนกลับไปนึกถึงอดีต มีหน่วยราชการหลายแห่ง หลังจากรับกระแสพระราชดำรัสจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาใส่เกล้าฯ แล้ว หลายคนนำมากำหนดให้เกษตรกรจะต้องมีเนื้อที่ทำเกษตรเท่านั้นเท่านั้น แถมยังมีการแบ่งออกเป็นส่วนๆ ด้วยว่า จะต้องปลูกข้าวเท่านั้นไร่ เลี้ยงปลาในบ่อขนาดเท่านั้นเท่านั้น อีกทั้งปลูกต้นไม้ผลัดต้น ติดตามมาด้วยการกำหนดปลูกพืชเลี้ยงสัตว์บนพื้นฐานที่เป็นปริมาณ

หากจะอ่านความจริงจากใจผู้ที่มีความคิดแบบนี้ เป็นโอกาสให้หยั่งรู้ได้ว่าขาดการรู้ตนเอง สอดคล้องกันกับคำปราชญ์ซึ่งเคยได้ยินคนต่างชาติที่มองมายังชีวิตคนไทยแล้วกล่าวว่า **เป็นเพราะคนไทยสบายมานาน** หากหวนกลับไปมองอีกด้านหนึ่งน่าจะหยั่งรู้ความจริงได้ว่าการ

คิดแก้ปัญหาเรื่องนี้ ทุกคนซึ่งมีสิ่งปนเปื้อนเข้าไปแฝงอยู่ในจิตใจหนาแน่นมาก คงต้องได้รับบทเรียนจากความเจ็บปวด

เพราะฉะนั้นผู้ที่สนใจคิดจะให้เศรษฐกิจการเกษตรของไทยเปลี่ยนไปเป็นเศรษฐกิจพอเพียง แม้ด้านหนึ่งจะมีเจตนารมณ์ที่หวังดี แต่อีกด้านหนึ่งไม่ควรห่อหุ้มจนกระทั่งเป็นทุกข์ หากบุคคลผู้ประกอบการเกษตรจำเป็นต้องละจากความโลภโมโหสิ้นจากทุกเรื่อง น่าจะช่วยให้มีความเข้าใจและพร้อมที่จะมองเห็นโอกาสเสริมสร้างสิ่งเหล่านี้ได้มากกว่า

เนื่องจากข้อจำกัดภายในรากฐานจิตใจของแต่ละคนย่อมแตกต่างกัน ดังจะเห็นได้ว่าหลังจากคนเหล่านั้นนอนหลับสบาย บางคนได้ย็นเสียงสิ่งผิดปกติน้อยก็รู้สึกตัว บางคนต้องไปเขย่าตัวจึงจะรู้สึกได้ แต่มีบางคนแม้หยิกแรงๆ ก็ยังไม่ตื่น

คำว่า **จงเป็นผู้ตื่นอยู่เสมอ**ที่ผู้เขียนเคยเขียนฝากไว้ในอดีตนานพอสมควรแล้ว น่าจะเป็นสิ่งที่มีประโยชน์ไม่มากก็น้อย

อย่างน้อยการนำบทความภายใต้หัวข้อว่า **จงเป็นผู้ตื่นอยู่เสมอ**มาเขียน บุคคลผู้ได้รับประโยชน์ก็คือตัวผู้เขียนเอง การค้นหาความจริงจากใจออกมาเขียนย่อมมีผลปลุกตัวเองให้เป็นผู้มีสติปัญญาเจริญงอกงาม อีกทั้งยังเพิ่มพลังภายในรากฐานจิตใจตนเองให้มากยิ่งขึ้น ยิ่งกว่านั้นยังนำปฏิบัติอย่างมีความสุขร่วมด้วย

อนึ่ง ผู้เขียนเชื่อด้วยเหตุผลว่า หากนำแนวคิดเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้สร้างพื้นฐานสะสมไว้ถึงระดับหนึ่ง แม้เศรษฐกิจจะต้องพบกับสภาพพองสบู่แตก ก็ย่อมมีเกราะคุ้มกันตัวเองให้มั่นคงอยู่ได้ เพราะในยามปรกติเราก็ไม่คิดที่จะไปกู้หนี้ยืมสินจากที่อื่นมาใช้ในการดำเนินชีวิตอยู่แล้ว หากใช้วิธีดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่าย

สรุปแล้วการนำเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติ อย่างน้อยควรจะมีพื้นฐานการนำทุกสิ่งทุกอย่างภายในสภาพแวดล้อมของชีวิตประจำวันมาพิจารณาใช้ประโยชน์ โดยไม่โลภโมโหสิ้น แต่สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข

ภายในภาพรวมของสังคมไทย ถ้าผู้ชีวิตก้าวขึ้นไปสู่ระดับสูง ละเว้นจากการใช้ความอยากเป็นพื้นฐาน ไม่ว่าจะมียศวุฒิปะสงค์ที่ต้องการจะไปช่วยบ้านเมืองหรืออะไรก็ตามหากรู้ตัวอยู่เสมอว่าตนเองทำทุกสิ่งทุกอย่างจากใจที่มีเมตตาและทำแล้วมีความสุข ถ้ามวลชนในสังคมรู้สึกศรัทธามาขอรับรองให้เข้าไปรับตำแหน่งหน้าที่อะไรก็แล้วแต่ ก่อนอื่นควรประเมินตัวเองว่าเราสามารถทำอย่างดีที่สุดแล้วจะสามารถทำให้สังคมมั่นคงอยู่ได้หรือไม่ หมายความว่า **ควรเป็นคนรู้จักประเมินตัวเองให้มีจิตใจมั่นคงอยู่เสมอ**

เราถูกต่างชาติหลอกมานานแล้วให้เชื่อว่า ประชาธิปไตยต้องมีผู้สมัครรับเลือกตั้งตามมาด้วยการจัดการเลือกตั้ง

แม้แต่การหาเสียงก็อาจกล่าวได้ว่า คือ

การโฆษณาตัวเอง ย่อมปฏิเสธไม่ได้ว่าเรามีความอยากที่จะเข้าไปมากกว่า

หากมองทวนกระแสควรเห็นได้ว่า การเลือกตั้งควรจะทำก่อน ส่วนการสมัครควรเป็นเรื่องของแต่ละคนที่จะตามมาภายหลัง บ้านเมืองคงไม่ประสบกับความเสียหายอย่างเช่นทุกวันนี้

สรุปแล้วภายในวิถีชีวิตประจำวันไม่ว่าใครจะปฏิบัติเรื่องใดหรือมีจุดยืนอยู่ที่ไหน หากมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองอยู่ในรากฐานอย่างมั่นคงควรถือได้ว่า ทำหน้าที่ของสมาชิกประชาธิปไตยที่พื้นฐานตัวเองอย่างสมบูรณ์ครบถ้วนแล้ว

ภายในภาพรวมของชุมชนซึ่งมีสมาชิกทำการเกษตรบนพื้นฐานความคิดแบบเศรษฐกิจพอเพียง ควรจะมองเห็นภาพรูปแบบที่หลากหลายอย่างเป็นธรรมชาติ หรือมีความสอดคล้องกันกับธรรมชาติที่อยู่ภายในรากฐานคนในชุมชนท้องถิ่น จากความรู้สึกซึ่งทุกคนสัมผัสได้

ผู้เขียนหวังว่า หากมีคนไทยที่ไม่ลืมนำว่า เหตุการณ์ฟองสบู่แตกครั้งที่แล้ว เพราะความลืมนำ ทำให้หลายคนเจ็บปวดมากแค่ไหน แต่วิกฤติที่กำลังรออยู่เบื้องหน้า อีกทั้งยังมองเห็นได้ว่าไม่ไกลมากนัก อาจส่งผลเสียหายให้กับคนท้องถิ่นหนักยิ่งกว่าเก่า

เพราะนโยบายการบริหารประเทศของกลุ่มผู้มีอำนาจ ได้สะท้อนให้หยั่งรู้ความจริงได้อย่างชัดเจนว่า อยู่บนพื้นฐานการลืมนำที่บังอาจนำตัวเองไปกระทบไหล่กับประเทศอภิมหาอำนาจ

